

In het kader van het 25-jarig bestaan bezoekt Veeteelt een keer per maand opnieuw de personen achter een bedrijfsreportage die in de afgelopen 25 jaar in Veeteelt heeft gestaan. De snelle groeier, de stopper of de emigrant; ze komen allemaal aan bod.

In deel 12 van de serie over 25 jaar Veeteelt als laatste de familie Verhaar uit Bad Axe. Ze groeiden in dertien jaar tijd van dertig koeien in Nederland tot 2400 koeien in de Amerikaanse staat Michigan. Tomeloze inzet en veel ambitie hebben hiervoor gezorgd.

	2000	2009
Aantal koeien:	900	2400
Hectare:	40	590
Aantal medewerkers:	7	25
Productie:	12.272 3,10% e.	10.218 3,58% e.
	(365 dgn.)	(305 dgn.)



John Verhaar: 'Stap van 30 naar 150 koeien was groter dan die van 150 naar 2400 koeien'

Non-stop groeien

Een nauwelijks voor te stellen bedrijfsontwikkeling hebben John en Anja Verhaar in Michigan gerealiseerd. Tussen de twee bedrijfsreportages zit een verschil van negen jaar en 1500 koeien. Zand in de boxen en kruisen met andere rassen zijn de parade-paardjes, personeel is het zorgenkindje.

tekst **Florus Pellikaan**

In 2008 willen we graag 2000 koeien melken.' Die wens spraken John (45) en Anja (46) Verhaar uit in de reportage die Veeteelt in 2000 van hun bedrijf maakte. Destijds molken ze in het Amerikaanse Bad Axe 900 koeien. Die doelstelling is ruimschoots gehaald, want op dit moment staat de teller op 2400 melk- en kalfkoeien.

In 1996 maakte Verhaar met zijn gezin de overstap vanuit Nederland naar de Amerikaanse staat Michigan. Het contrast tussen beide bedrijfssituaties is groot. In het Zuid-Hollandse Ter Aar molken de emigranten dertig koeien op een pachtbedrijf met nauwelijks toekomstperspectief. De ontwikkeling tot wat het bedrijf in Bad Axe nu is, hadden de veehouders bij hun start nooit voor

mogelijk gehouden. 'Toen we in 1995 voor de eerste keer in Amerika gingen kijken, kwamen we op een bedrijf met 800 koeien. Nadat we de stal waren doorgelopen zeiden we tegen elkaar "dit nooit". We waren er op dat moment ook niet klaar voor. De stap van 30 koeien in Ter Aar naar 150 koeien in Michigan was groter dan de stap hier van 150 naar 2400. In Nederland werkten we niet systematisch en planden we niets. Pas als je dat gaat leren, weet je dat je meer kunt', stelt Verhaar.

Dag en nacht gewerkt

De start in Amerika staat John Verhaar nog altijd scherp voor de geest. 'We zijn met heel weinig begonnen en in het eerste jaar verdienden we 1400 dollar. We

hebben hier heel goede en ook slechte jaren gehad. Toch hebben we altijd geld verdiend en dat komt omdat we ons aanpassen aan de omstandigheden. Centraal daarbij stond en staat altijd dat je het hoogste rendement van je dollars hebt door er een koe voor te kopen en die te melken. Vervolgens is zuinig zijn op je koeien het enige wat geld oplevert, niet de melkstal, grond of machines.'

Volgens Verhaar, die open en eerlijk het fascinerende bedrijfsverhaal vertelt, is het echt niet allemaal vanzelf gegaan. 'We hebben er met tomeloze energie en heel veel ambitie dag en nacht voor gewerkt. De eerste twee jaar hebben we al het werk uitsluitend samen gedaan. Het hele gezin heeft altijd achter het bedrijf gestaan en meegeholpen, waardoor we dit hebben kunnen realiseren.'

De bedrijfsontwikkeling wordt met het stijgen van het aantal koeien volgens Verhaar wel steeds makkelijker. 'Wat ik met mijn Nederlandse manier van denken vergeten was, is dat als je 400 koeien meer melkt er ook voor 400 koeien meer inkomen binnenkomt. En dan ontstaat er een sneeuwbaaleffect, waardoor je steeds meer kunt investeren.'

John Verhaar
in 2000:
**'Milieu bepaalt
de kwaliteit
van benen'**



John Verhaar: 'Als je geen personeel met oog voor koeien hebt en je het zelf qua tijd niet meer kunt doen, moet je makkelijke koeien hebben en dat zijn kruislingen'

Op dit moment hebben John en Anja Verhaar 25 man in dienst. De personeelsvoorziening is wel het zorgkindje in de bedrijfsontwikkeling. 'We hebben sinds 1999 altijd met Mexicanen gewerkt en dat beviel heel goed. Mexicanen denken zoals koeien denken en je hoeft ze alles maar één keer te vertellen. Het enige nadeel van Mexicanen is dat 97 procent illegaal in de VS verblijft. Een controle instantie van de overheid doet af en toe een inval op een melkveebedrijf. Het is een kans van één op een miljoen, maar wij zijn twee keer getroffen. Het waren invallen met 45 scherpschutters die ons een paar uur onder schot hielden

en alle Mexicanen meenamen. Daar zit je dan met ruim 2000 koeien die gemolken moeten worden.' Verhaar is daarom overgestapt op Amerikaanse werknemers, ondanks dat die veel minder gevoel en passie voor koeien hebben.

Van holsteins naar kruislingen

Het kennisniveau van het personeel heeft er wel voor gezorgd dat de omschakeling van fokken op holsteins naar het toepassen van rotatiekruising versneld is verlopen. 'Als je geen personeel met oog voor koeien hebt en je het zelf qua tijd niet meer kunt doen, moet je makkelijke koeien hebben en dat zijn kruislingen. Het is

John Verhaar
in 2009:

'Zuinig zijn op koeien is het enige wat geld oplevert'

ons met de holsteins altijd gelukt om ze door de transitieperiode te loods en weer drachtig te krijgen, maar nu hebben de verse koeien nog geen tien procent van de problemen die de holsteins vroeger hadden. Dit jaar hebben we tot op heden zeven koeien met een lebmaagverdraaiing en negen koeien met mastitis gehad. Daarnaast is de melkproductie nauwelijks gedaald en zijn de gehalten gestegen.' Het koppel bestaat naast kruislingen uit nog twintig procent zuivere holsteins en 300 zuivere jersey's. De jongveeopfok wordt in tegenstelling tot negen jaar geleden vanwege het kostenaspect niet meer uitbesteed.

Zand als gouden standaard

Terwijl de melkveehouderij in Amerika piept en kraakt, klaagt John Verhaar niet. 'Ook dit jaar sluiten we nog positief af. Wij zijn niet groot geworden door de bank, maar breidden alleen uit als we er zelf een goed gevoel bij hadden. Wanneer de bank wil financieren, is dat nog geen garantie dat het een rendabele investering is.'

Een andere belangrijke schakel in Verhaars succes is de zandbedekking in de ligboxen. 'Zand is nog steeds de onbetwistbare gouden standaard om koeien te houden. Het is anorganisch en comfortabel. In de dertien jaar dat we hier zitten, hebben we geen koe met een dikke hak gehad. Ik onderschrijf nog steeds mijn uitspraak van negen jaar geleden dat milieu de kwaliteit van de benen bepaalt. Het scheef in de box liggen bijvoorbeeld is een gevolg van comfortgebrek. Hier liggen jersey's recht in een box van 1,22 meter breed.'

Bij het aanhoren van het bedrijfsverhaal van John en Anja Verhaar rijst de vraag wat de emigranten nog meer kunnen en willen bereiken. 'We willen graag onze kinderen Johnny (22), Marco (20), Maaïke (18) en Nick (17) op die plek krijgen waar ze willen komen. Voor de oudste twee jongens hebben we inmiddels een blok grond van respectievelijk 300 en 100 hectare aangekocht, waar ze nu zelf hun melkveebedrijf op tekenen.' |